

חמשים נוספים צעירים

מדי שבוע, ביום ו' אחר-הצהרים, בוקעים צלילים רמים של כלי-נשיפה מחצר בית-הספר "ניר" ופושטים בחללה של הקריה. מי שיטה אוון קשבת יוכל להבחין בכלים השונים, ה- מצטרפים יחד לכלל תזמורת צבאית במתכונת מלאה: תצורות, טרומבונים, חלילים, קלר- ניטות, תופים וכל השאר.

מי שאינו יודע זאת, לא יוכל כמובן לנחש, שבחדר-המוסיקה של בית-הספר, משם בוקעים צלילי התזמורת, יושבים תלמידים בלבד, אחר- דים מהם זאטוטים מכיתות ג' וד', שלא פעם "החצוצרות גדולות מהם", אם לנקוט לשון גוזמה לא מופלגת ביותר. הילדים והילדות, כחמישים במספר, שולטים בכליהם שליטה גאה ומפיקים משפתותיהם הדקות צלילים, ששום תזמורת צבאית במתכונתה לא היתה מתביישת בהם.

המנצח חייד, מסתבר שלא כוח דרוש כאן, כי אם ידיעה איך לנשוף. הקושי הוא בדרך כלל — אומר המנצח — בנשיאת הח- צוצרות הכבדות ולא בתקיעה בהן. אדרבא, התקיעה בחצוצרות ובשאר כלי נשיפה מפתחת את הגוף והיא יפה איפוא לא רק לנשימה בלבד.

על דוכן המנצחים עומד מר אהרן אלקלעי, המוסיקאי והמורה שיסד את התזמורת לפני למעלה משש שנים והצעידה מחיל אל חיל, התחלה היתה כמובן צנועה. "תחילה ר- כשנו כלי אחד, אחר כך צירפנו עוד כלי, ועוד כלי, עד שעברנו מחליליות לאקורדיונים ומ- הם — לכלי נשיפה במתכונת תזמורת צבאית", מספר המנצח.

רפרטואר עשיר

מאז 1954, שנת יסוד התזמורת, עברו הנג- נים הצעירים דרך ארוכה. הרפרטואר נעשה עשיר ומגוון לאין ערוך יותר משהיה בתחילה. "כיום יכולים אנו להכין שיר-לכת חדש תוך רבע שעה", אומר המנצח אלקלעי. "כולם קור- אים תווים באופן חפשי ומגלים תפישה מהירה. שירים עבריים ושירי-לכת למיניהם שוב אינם מהווים בעיה לגבי חברי התזמורת". עתה עובדים הם על יצירה רצינית: הסימפוניה הבלתי-גמורה של שוברט, מעובדת לכלי נר- שיפה.

במשך שנות קיומה הופיעה התזמורת פ- עמים אין ספור בפני הציבור הרחב — בקרית- אונו ומחוצה לה. אם להזכיר רק את שלוש ההופעות האחרונות, ניגנה התזמורת בעת פתיחת התערוכה "כלים נאים דירה נאה" בתל-אביב, נסעה לגבולות להשתתף בטקס נטיעת יער מטעם הקק"ל, ויצאה ללוד להקביל את פני הצ'לן הדגול פבלו קאסאלס בבואו לישראל.

דור הולך — ונשאר

הופעה זו היתה בחזקת חוויה בלתי נשכחת. באחד העתונים היומיים מצאנו את התאור הבא:

"...כל אותה עת ניגנה תזמורת הילדים של קרית-אונו מנגינות-לכת ישראליות. בהגיע הצ'לן הישיש לקרבת התזמורת, נעצר כדי להאזין לנגינת הילדים הנרגשים. כך עמד כעשר דקות, כולו קשב לקלוט כל צליל מנ-

בשנים הראשונות היו כל הנגנים, עד האח- רון שבהם, תלמידי בית-הספר. אולם משהיו הגדירים לתיישים וסיימו את כיתה ח' ניצבה במלוא חריפותה השאלה, אם אמנם נגזר עלי- הם לוותר על המשך השתתפותם בתזמורת, רק משום שאיתרע מולם והם התבגרו קצת... הוחלט לגלות גמישות בנידון זה ולאפשר גם ל"בוגרים" להמשיך ולנגן בתזמורת. הנה כי כן, יש כבר בתזמורת "ניר" נגנית אחת, העומדת להתגייס לצבא.

המורים המדריכים את הנגנים הצעירים הם כולם מוסיקאים בעלי רמה, רובם חברי התז- מורת הפילהרמונית. בשטח ההדרכה אף הושג שילוב של דורות והקטנים המצטרפים עתה לתזמורת, לומדים אצל הותיקים, שכבר קנו להם נסיון רב באמנות התקיעה בחצוצרות. המנצח מקווה, שבעוד שנתיים — שלוש שנים

מקהלת ביה"ס "ניר" עם חזק מהתזמורת בכנס מקהלות באפריל השנה

וכיון שהרחבנו את הדיבור על התזמורת, ראוי שלא לקפח גם את מקהלת בית-הספר "ניר". אף זו נוסדה בשנת 1954. מודרכת על- ידי אותו המנצח, אך שלא כתזמורת, כוללת רק את ילדי בית-הספר בלבד (מי שמסיים את ביה"ס נאלץ לעזוב גם את המקהלה). המקהלה מופיעה מדי שנה בכינוסי מקהלות מטעם משרד החינוך-והתרבות וכל השנים זכתה בתעודות הצטיינות בעד הופעותיה. המקהלה, בה משתתפים כ-130 ילד, היא בת שלושה קולות ומופיעה בקביעות בכל הח- גיגות והטקסים של ביה"ס. וכשהיא מופיעה יחד עם התזמורת, אומרים שאכן יש מה לשמוע.

גינת הילדים. מאות אנשים הצטופפו על מר- פסת שדה-התעופה כדי להסתכל באמן העולמי הדגול, העומד ביראת-כבוד ומאזין לתזמורת הילדים מקרית-אונו. היה זה אולי הקונצרט החשוב ביותר בו ניגנו — וינגנו — ביניהם הילדים הקטנים.

ההופעות מסייעות כמובן למימון תקציבה של התזמורת. הגורמים האחרים המשתתפים בהחזקה הם המועצה המקומית, ועד ההורים של בית-הספר וקרן "אמלי" (קרן אמריקנית לעזרת המוסיקה בישראל).

בעיה קשה שבה מתלבטת התזמורת היא השוני בכלי הנגינה, שנרכשו ממקורות שונים וממילא הם מטיב לא אחיד, דבר המתבטא באיכות הצלילית של התזמורת ומנצחה. מקווים ליום, בו יוכלו לנהוג כ"גבירים" ול- החליף את כל כלי התזמורת במערכת כלים חדשה מתוצרת בית-חרושת אחד, דבר שיעלה בלי ספק את רמתה של התזמורת.

גם בבי"ס "תלמים"

עד כאן — תזמורת ביה"ס "ניר". אולם עתה שוב אין היא תזמורת התלמידים היחידה בקרית-אונו. גם בביה"ס "תלמים" הוקמה תזמורת כלי נשיפה, ומנצחה, בן-ציון באום, איש תזמורת צה"ל, מקווה להביא אף אותה לרמת אחותה הבכירה.

עמודי תווים לתזמורת

עד כה ניגנה תזמורת ביה"ס "ניר" על פי תווים, שהוצמדו בשעת הנגינה אם אל כלי-הנגינה ואם אל זרועו של המנגן. סידור זה, המקובל ב- תזמורות צבאיות, הוא נוח כל עוד המדובר ביצירות פשוטות יחסית, שאת תוויהן ניתן ל- הדפיס בפורמט קטן.

אולם עתה החלה התזמורת לנגן כמה יצירות מסובכות יותר, והסידור הישן להחזקת התווים שוב לא יצלה. הנהלת בית-הספר החליטה איפוא לרכוש עמודי תווים חדשים לתזמורת. העמודים יהיו במתכונת אחידה ויוטבע בהם סמל בית-הספר.